

Barns rätt till tobaksfrihet – Vuxnas ansvar

- Rökfria skolgårdar
- Tobaksfri skoltid
- Implementering

Under hösten genomförs fyra regionala konferenser, i samverkan med Tobaksfakta oberoende tankesmedja och projektet Vi har ett val, med ekonomiskt stöd av Folkhälsomyndigheten och lokala arrangörer

Psykologer mot Tobak
Sociologer & Folkhälsövetare

Tobakslagen

- *Rökning är förbjuden i skolor och på skolgårdar.*
- *det är den som i egenskap av ägare eller som på annan grund disponerar över ...ett område utomhus som omfattas av bestämmelserna ...som svarar för att bestämmelserna följs*
- *Skulle elever röka på skolgård och därmed bryta mot bestämmelserna i tobakslagen så ska den ansvarige ge information och säga till.*

Hur skydda barn från rök?

Kammarrättens tolkning

” Av föreläggandet framgår inte vilka faktiska åtgärder som ska vidtas eller vem som ska genomföra dem. Föreläggandet får därmed anses vara otillräckligt preciserat. Barn- och utbildningsnämnden faktiska möjligheter att följa föreläggandet **med hänsyn till skolans bemanning eller befogenheter berörs inte**. Inte heller är det område som avses närmare definierat i föreläggandet. ”

Miljönämndens inställning var att deras roll som tillsynsmyndighet är att kontrollera om verksamheterna uppfyller tobakslagen, samt ge information och rådgivning.

Att ta fram lösningar, eller vilka åtgärder som ska vidtas för att åstadkomma efterlevnad åvilar verksamhetsutövaren.

Vad är tobaksfri skoltid?

När en skola inför tobaksfri skoltid betyder det att ingen form av rökning, snusning eller annat tobaksbruk får förekomma på skolan under skoltid och att förbudet gäller alla.

Kom ihåg att det är en skyddsfråga och inte en ordningsfråga

Psykologer mot Tobak
Socionomer & Folkhälsovetare

Tobak och Unga

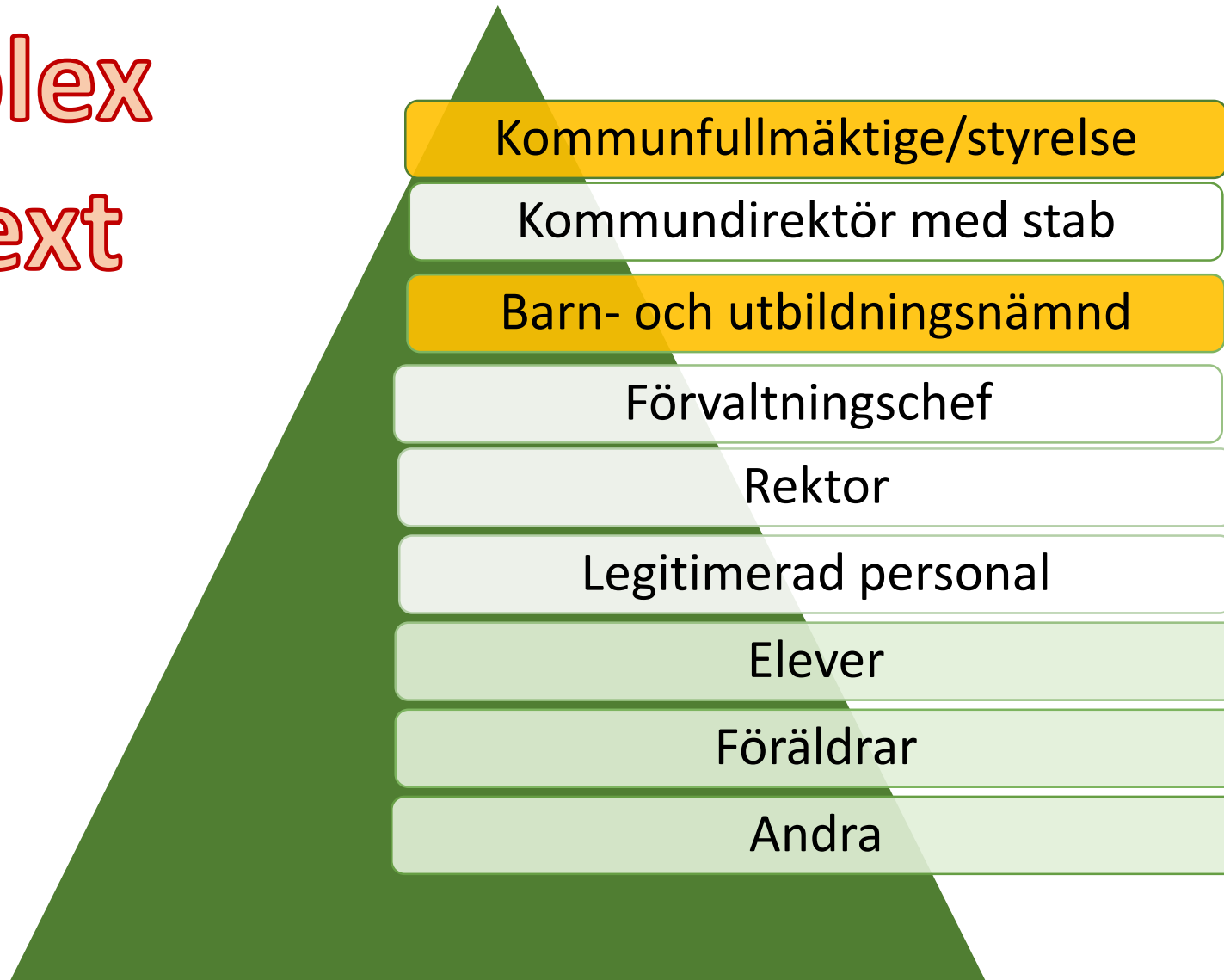
– en kunskapsöversikt om tobakspreventivt arbete

Implementering

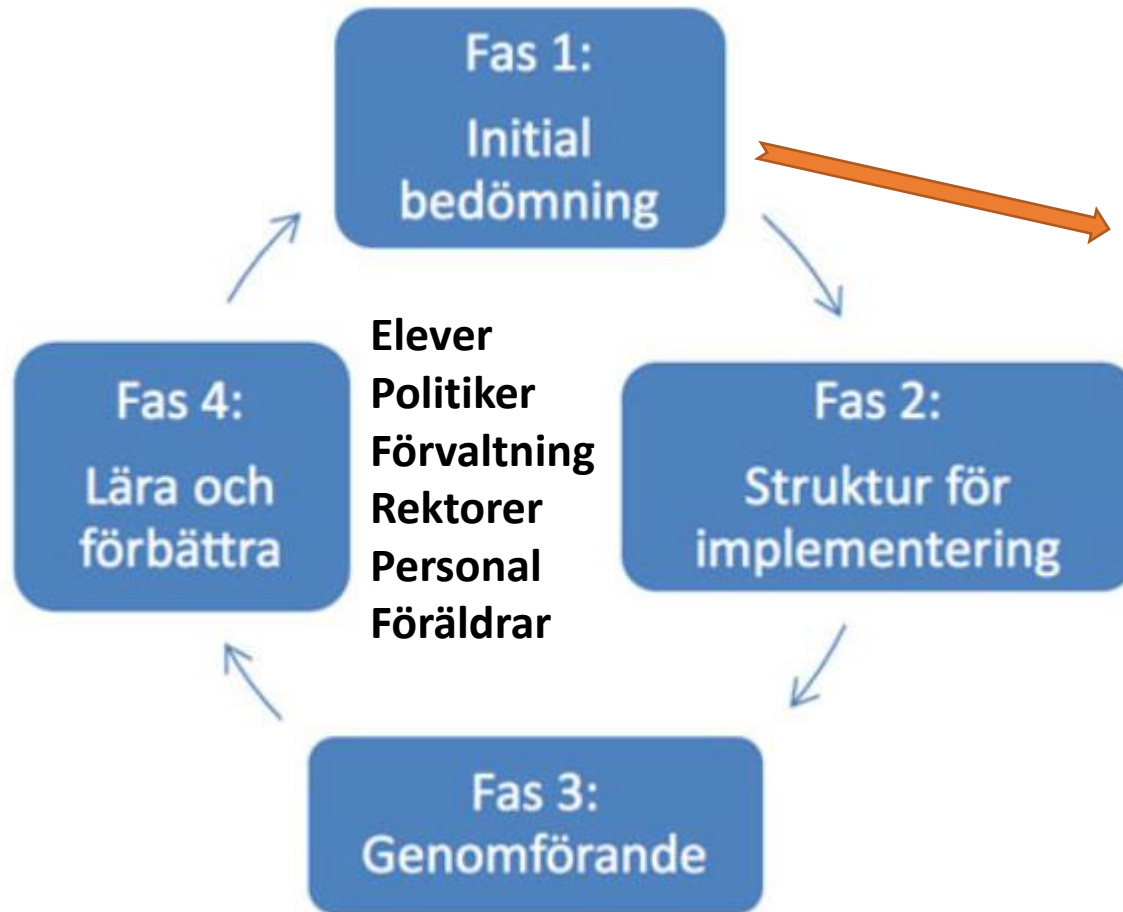
”de procedurer som används för att införa nya metoder i en ordinarie verksamhet och som säkerställer att metoderna används som avsetts och med varaktighet”

www.psychologistsagainsttobacco.org

Komplex kontext

1

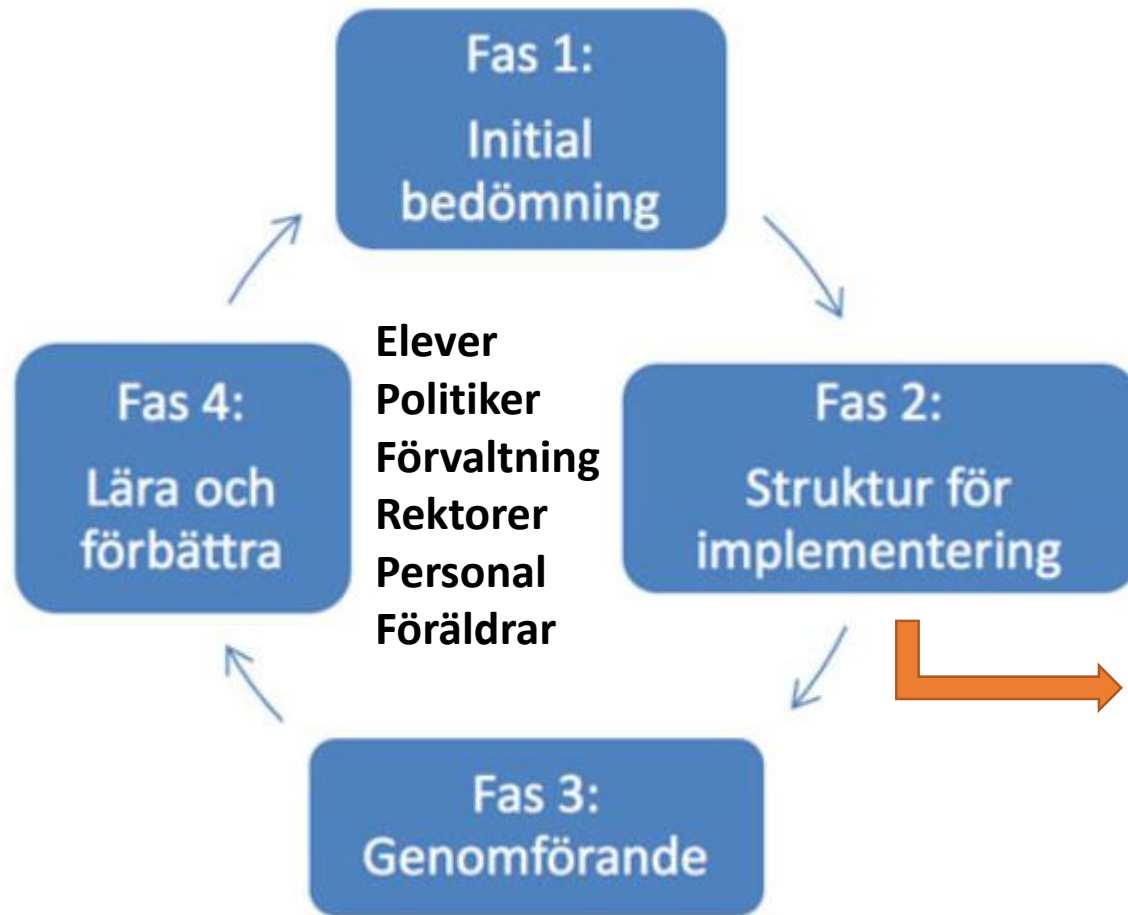
- Vilka behov har vi?
- Behöver vi stärka infrastrukturen eller höja kunskapsnivån?
- Vilka genomför implementeringen och hur kan vi stötta dem?
- Hur lång tid ska vi räkna med att det kommer ta?
- Idén presenteras för beslutsfattare och ett beslut fattas.

Natalie

"Att inte använda tobak är ett självklart beslut. För att jag ska kunna göra de bästa framträdandena som musiker och uppnå mina drömmar och mål så är en bra hälsa viktig.

<http://www.psychologistsagainsttobacco.org/tobak-och-unga-kunskapsoversikt>

- En kombination av insatser
- Tidig involvering av användarna
- Resurser

- Organisatoriskt och ekonomiskt stöd.
- En tydlig organisation med klar ansvarsfördelning.

Ledarskap

Fastställa mål, konflikter

Fasta mötestider

Kärnkomponenterna; tydligt förhållningssätt, tydlig beskrivning av tobaksfri skoltid

Projektledare

Projektgrupper – Hur utse?

Hur följa projektet?

- Implementering inom befintlig ekonomisk ram ger inga bra förutsättningar.
- Organizational Readiness for Change
- Rogers S-kurva
- Sociala marknadsföringsstrategier
- Olika medier, kändisar, enkla budskap
- Formativ och summativ utvärdering

Natalie

"Att inte använda tobak är ett självklart beslut. För att jag ska kunna göra de bästa framträdandena som musiker och uppnå mina drömmar och mål så är en bra hälsa viktig."

<http://www.psychologistsagainsttobacco.org/tobak-och-unga-kunskapsoversikt>

Psykologer mot Tobak
Socionomer & Folkhälsovetare

Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Förändring
Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Förvirring
Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Ångest
Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Motstånd
Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Frustration
Vision	+	Färdigheter	+	Incitament	+	Resurser	+	Plan	=	Kaos

Policy

Information till
elever och
föräldrar

Information till
personal

Information till
rektorer och
nämnd

Information om
avvänjningsstöd

Mall
avgränsning
skolgård

Sökte medel för
50%-tjänst
projektledare

<http://tobaksfriskoltid.nu/>

WHO FCTC

- Monitor** - övervaka statistik och styrdokument
- Protect** - skydda t.ex. att barn utsätts för passiv rökning
- Offer** - erbjud hjälp att minska/sluta
- Warn** - varna och upplys om de hälsoskadliga effekterna
- Enforce** - genomdriv/upprätthåll begränsningar av marknadsföring av drogen
- Raises** - höj skatterna eller kostnaderna för att bruka drogen

...samtidigt!

Tobacco Endgame 2025

Psykologer mot Tobak
Socionomer & Folkhälsovetare

ANDT-handlingsplan 2017-2018

Alkohol-, Narkotika-, Dopnings- och Tobaksförebyggande arbete i Hässleholms kommun

Bilaga 1

Populärutgåva

I Hässleholms kommun ska
ingen under 18 år dricka
alkohol.

I Hässleholms kommun
har vi nolltolerans mot
narkotika.

I Hässleholms kommun ska
alla träningsanläggningar
vara dopningsfria.

I Hässleholms kommun ska ingen
under 18 år bruka tobak och alla
barn ska ha rätt till en rökfri miljö.

Den lokala ANDT-handlingsplanen tar sin utgångspunkt i regeringens motsvarande åtgärdsprogram.

1. Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska	2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak	3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska	4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska	5. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet	6. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska
---	---	--	---	---	---